

HUP - Udruga energetike

Izvešće o radu za 2019. godinu

Direktorica: Marija Šutina

Uvod

2019. godina obilježena je smjerom zadanim s razine Europske unije- revidiranim direktivama o obnovljivim izvorima i energetske učinkovitosti, odnosno Uredbom o upravljanju energetskom unijom temeljem koje su države članice imale obvezu izraditi Integrirani energetski i klimatski plan za razdoblje 2021.-2030.

Nadležno Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izradilo je Bijelu knjigu i Strategiju energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. te Integrirani energetski i klimatski plan RH. Ministarstvu su dostavljeni prijedlozi i očitovanja HUP- Udruge energetike, a ključne primjedbe su uvažene i uključene u strateške dokumente. S obzirom da je Hrvatski sabor u prosincu 2018. godine donio Izmjene i dopune Zakona o energetske učinkovitosti, tijekom cijele godine bili smo značajno angažirani oko postavljanja sustava obveze energetske učinkovitosti.

Na europskoj razini glavne teme koje smo zagovarali bile su *Sustainable finance* i *Taxonomy and Cohesion Funds*, a o našim stavovima i preporukama za glasovanje, informirali smo hrvatske zastupnike u Europskom parlamentu te Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

Aktivnosti

HUP- Udruga energetike primila je velik broj očitovanja članova na propise i strateške dokumente. Objedinjenim očitovanjima i sudjelovanjem u radnim skupinama, uz iniciranje izmjena propisa, nastojalo se utjecati na predvidivost i stabilnost regulatornog okvira.

- Zakon o energetske učinkovitosti i uvođenje sustava obveznih shema ušteda za opskrbljivače S Ministarstvom zaštite okoliša i energetike održan je niz sastanak zbog sustava obveze energetske učinkovitosti. Sastanci i pisana komunikacija obuhvaćali su teme poput troška ulaganja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, tumačenje krajnje potrošnje, izvještaja i rješenja te produljenje roka za dostavu podataka.

Izrađeno je očitovanje na Prijedlog pravilnika o sustavu obveze energetske učinkovitosti.

Koordinacija distributera naftnih derivata izradila je "Vodič uštede energije u prometu kroz mjeru dodavanja aditiva pogonskom gorivu" te je Ministarstvu predložila njegovo usvajanje. Vodič prenosi dobru praksu iz EU te distributerima omogućuje ostvarivanje ušteda aditiviranjem goriva.

- Sustainable finance i Taxonomy and Cohesion Funds
Ministarstvu vanjskih i europskih poslova poslana preporuka da u radnoj grupi glasaju protiv prijedloga rumunjskog predsjedništva koji bi imao negativne posljedice na industriju. Hrvatskim zastupnicima u EP (Borzan, Škrlec, Picula, Tolić) dostavljena je preporuka za glasovanje koja je usklađena sa stajalištima Fuels Europe i IOGP.

- Digitalizacija procesa izvještavanja o privremenoj nesposobnosti za rad
Na inicijativu Ine pokrenut je pilot projekt u suradnji s HZZO s ciljem digitalizacije i automatizacije razmjene podataka o bolovanju. Održani su sastanci s Ministarstvom rada i mirovinskog sustava, Ministarstvom gospodarstva i AZOP-om. Izrađen je prijedlog izmjena Pravilnika o sadržaju i načinu izdavanja potvrde o privremenoj nesposobnosti za rad.

- Usporedba cijene goriva (Fuel Price Comparison)
S Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture utvrđena je suradnja u pilot projektu iz CEF programa Europske unije pod nazivom "Assistance to the Member States with the implementation of Article 7.3 of

Directive 2014/94/EU". Projekt ima za cilj definirati format, sadržaj i pozicije usporedbe cijene goriva na benzinskim postajama kako bi se utvrdio optimalan način pružanja informacija kupcima.

Projektni konzorcij je formiran 2018. godine, a informaciju da je RH član konzorcija dobili smo od UPEI-ija. S obzirom da se radi o potencijalnom novom teretu za poslovanje, zadovoljni smo što smo uspjeli uspostaviti suradnju s ministarstvom u 2019. godini i uključiti naše članove u projekt. Putem UPEI-ija razmjenjujemo i koordiniramo stavove s distributerima drugih država članica koje sudjeluju u projektu, a sve kako bismo zajednički utjecali na to da primjena direktive ne stvori nepotrebne i nesvršishodne troškove.

- **Moguće proglašenje Sredozemlja SECA područjem**

Održan je sastanak s predstavnicima više ministarstava te je Ministarstvu zaštite okoliša i energetike dostavljen dopunjeni stav HUP-Udruge energetike u vezi postupka proglašenja Mediterana SECA područjem (nastavno na stav iz 2018.g.)

- **Zaštita na radu**

Na EU razini oformljena je tripartitna radna skupina od strane država članica, Europske unije i industrije i Savjetodavnog odbora za sigurnost i zdravlje radi rasprave o prijedlogu za smanjenje GVI za benzen (unutar DG Employment). 2020.g. trebala bi se izraditi nova Direktiva o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu koja će propisati ciljano smanjenje. Udruga je održala inicijalni sastanak s Ministarstvom rada i mirovinskog sustava kako bi ponudila suradnju i stručnu podršku u formiranju nacionalnog stava koji neće ugroziti industriju.

- **Ostale aktivnosti u području regulative**

U okviru socijalnog dijaloga, članovi su se očitovali na brojne horizontalne propise koji uređuju gospodarstvo, a među značajnijima za sektor su Zakon o vatrogastvu, Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata, povećanje iznosa blagajničkog minimuma, Uredba o uvjetima trgovine na veliko s trećim zemljama, Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja, Zakon o zaštiti zraka. Iz propisa koji uređuju tržište rada, napravljeno je očitovanje na Zakon o upućenim radnicima u RH, a Ministarstvo unutarnjih poslova uvelo je mogućnost podnošenja zahtjeva za dozvole za boravak i rad stranaca iz kvote elektroničkom poštom. Zatraženo je tumačenje nacionalnog cilja stavljanja biogoriva na tržište kako bi se utvrdilo je li obveza plasiranja biogoriva u 2020. godini indikativna ili obvezujuća.

Izmjenama Pravilnika o porezu na dohodak topli obrok, smještaj radnika i naknada za troškove redovne skrbi djece radnika u predškolskom odgoju tretiraju se kao neoporezivi primici. U 2019. godini primjenjuju se niži iznosi tarifnih stavki za električnu energiju (mrežarine) što je poduzetnicima donijelo godišnju uštedu od cca. 300 milijuna kuna.

- **Strategija energetskega razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050.**

U Strategiju su uključena i/ili dorađena područja na koja smo ukazivali u raspravama i očitovanju na Zelenu knjigu: svrha tranzicije energetskega sektora je sigurnost opskrbe po prihvatljivim cijenama; uz razvoj tržišta i infrastrukture, potrebno je optimalno korištenje postojeće infrastrukture; investitori trebaju pojednostavljene administrativnih postupaka i smanjenje administrativnih prepreka te stabilnost zakonodavnog okvira i uvjeta poslovanja; plin je uključen kao tranzicijski energent, vodik je važno gorivo budućnosti, a uvedena je i CCS tehnologija; obuhvaćena je potreba za povećanim kapacitetima za novim spremnicima energije te uključanje novih tehnologija u sustave spremnika energije; navedena je potreba za provođenjem istražnih aktivnosti na područjima s geotermalnim potencijalom; opisan je utjecaj na gospodarstvo te su navedena područja u kojima domaća industrija, građevina i ICT mogu naći svoje prilike.

U studenom, na 53. sjednici Odbora za gospodarstvo Hrvatskoga sabora izneseno je mišljenje Udruge o Strategiji.

- Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (NECP)

U suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike u HUP-u u Zagrebu održan je drugi krug radionica za NECP u grupama: 1) obnovljivi izvori energije, 2) energetska učinkovitost i promet, 3) energetska sigurnost i tržište te 4) istraživanje, razvoj i inovacije.

Ministarstvu je dostavljeno očitovanje na nacrt NECP-a.

- Sastanak s Fuels Europe i IOGP pred hrvatsko predsjedanje Vijećem EU

U okviru posjeta europskih udruženja Hrvatskoj održali smo sastanak s delegacijom europskih udruženja kojem je uvodno predstavljen HUP, a u nastavku se razgovaralo o izazovima transformacije energetskega sektora. Na sastanku je sudjelovao i predstavnik EIB-a kojem se obrazložila nužnost osiguravanja linija za financiranje tranzicije sektora na zeleno.

- Koordinacija za energetska učinkovitost

U svibnju 2019. održan je seminar za članove HUP-a „Kako provesti energetska obnovu- iskustva i preporuke“.

- Poziv IRI faza 2

Udruga je sudjelovala u konzultacijama o prihvatljivim područjima za financiranje projekata i uvjeta poziva u okviru tematskog inovacijskog vijeća za energiju i održivi okoliš.

Zaključak

U 2019. godini Udruga je bila aktivna u procesu donošenja propisa na nacionalnoj i europskoj razini te je nastojala utjecati na proces postavljanja metoda za dekarbonizaciju i energetska učinkovitost te istraživanje i inovacije. Kroz direktni kontakt s nacionalnim predstavnicima u Europskom parlamentu te preko europskih udruženja prema Parlamentu i Komisiji, zagovarali smo rješenja bitna za članstvo. Odmjerenom i promišljenom komunikacijom poboljšana je kvaliteta dijaloga i razumijevanja s državnim institucijama i ministarstvima.

HUP- Udruga energetike nastojala je postići razumijevanje da je kod donošenja regulatornih rješenja bitno uvažiti mogućnost industrije za ulaganja i osigurati povoljno financiranje tranzicije.

Namjera članova je uvijek bila da se osigura predvidivost i stabilnost regulatornog okvira za sve sudionike na tržištu kao preduvjet za fer tržišnu utakmicu.

Članovi su sudjelovali na sastancima, okruglim stolovima, konferencijama i prezentacijama iz djelokruga rada Udruge te u konzultacijama sa socijalnim partnerima i drugim dionicima.